

Specvlvm Privilegiorum Regularivm In Commvni

Pedro <de los Angeles>

Coloniæ Agrippinæ, 1681

§. VI. Quæ Religiones sint à solutione quartæ funeralis exemptæ? & quid teneantur solvere, quæ illam reddere tenentur?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61715](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61715)

23. cap. 9. n. 30. Rursus id etiam à Sa-
cra Rota decisum fuisse testator Bar-
bosa de Officio, & Potest. Episcopi, alleg.
86. num. 17. Tambur. tom. 1. disput. 15.
quæstione 17. num. 7. Et cum utraque
Bulla Pij V. supra relata: *Et si Mendi-
cantium*: & *ad hoc nos Deus*, expressè
Moniales nominet, illas etiam ex-
emptas esse à solutione quartæ fune-
ralis, omnes communiter docent.

Plures
senten-
tiæ in fa-
vorem
Carme-
litarum
Discal-
ceato-
rum de
non sol-
venda
quarta
funerali.

227. Cum ergo habeant Discal-
ceati Carmelitæ exemptionem à so-
lutione quartæ funeralium, tum ex
privilegiis antiquis Nicolai V. Sixti
IV. Julij II. & Clement. VII. toti Or-
dini Carmelitarum concessis, & à
Clemente VIII. pro nobis specialiter
confirmatis, & innovatis; tum etiam
ex specialibus Clementis VIII. &
Pauli V. nobis Discalceatis concessis;
tum deinde ex Concilio Tridentino,
& repetitis Pij V. Constitutionibus;
tum præterea ex Declarationibus S.
Congregationis Cardinal. & S. Rote
decisionibus; tum denique ex com-
muni Doctorum sententia de hac re
scribentium: mirum est nonnullos
Parochos harum Apostolicarum
Constitutionum minus peritos, non
sine conscientie gravamine (peccant
enim in hoc mortaliter, ut prædicti
Auctores loquuntur) velle adhuc il-
los molestare, & cum tumultibus, &
litibus cogere ad disce quartæ porio-
nis solutionem. Caterum in hac par-
te in judicio contradictorio... sem-
per victi, & condemnati fuere. O-
mittimus sententias diffinitivas mul-
totes pro nobis promulgatas Abu-
la, Segoviz, & aliis partibus. Quin-
que referam, quas hic Salmantica:

obtinuimus in favorem hujus Colle-
gii, in quo, licet indigni Rectorem a-
gimus, & earum transumpta fideliter
authenticata in archivo hujus domus
asseruimus. Prima emanavit 22. A-
prilis, anno 1598. contra Parochos,
& Beneficiatos S. Poli. Secunda die
19. Martij an. 1619. contra Rectores,
& Clericos S. Blasii, & S. Thomæ.
Tertia 21. Maii 1622. contra Cleri-
cos, & Beneficiatos S. Isidori, & S.
Martini. Quarta 28. Martij anno
1624. contra Regale Capitulum S.
Marci. Quinta 3. Novembr. an. 1628.
contra totam Ecclesiam Cathedra-
lem, & capitulum illius: ob idque
tanquam in negotio, quod jam in
rem judicatam transit, pacifice hoc
privilegio fruimur, nec ullus est, qui
audeat contra illud jam reclamare.

§. VI.

*Quæ Religiones sint à solutione quarta
funeralis exemptæ? & quid tene-
antur solvere, qua illam
reddere tenentur?*

228. Dicendum est omnes sa-
cras Religiones exemptas, vel per communicationem
(quam in hac materia si fragari dixi-
mus n. 218.) vel propter specialia pri-
vilegia illis concessa, ex vi illorum (ni-
si alias obster decretum Tridentini;
de quo statim) exemptas esse à solu-
tione quartæ funeralis. Diximus ex vi
privilegiorum, quia in pluribus locis
ex immemorabili consuetudine, aut
pacto, vel ex negligentia, aut igno-
ran-

Per hoc
quod
unum
Mona-
sterium
quartam
funera-
lem sol-
vat, alia
ejusdem
Ordinis
privile-

gium
non a-
mittunt.

rancia juris proprii Monasterii illam solvere vidimus. Sed illud ad memoriam reducendum duximus; & hoc tractatu multoies indicavimus; quod licet in uno vel alio Conventu solvatur hæc quarta funeralis, vel ob non usum sui Privilegij, vel per usum, aut consuetudinem juri contrariam, hoc tamen in nullo præjudicare potest exemptioni aliorum illius Ordinis cenobiorum, respectu quorum adhuc in suo vigore persistit. Imo etiam prædictis Monasteriis vim, & vigorem resumere poterit, quoties Regulares, qui ex negligentia aliaversione (præter pactum expressum, quo tali privilegio cesserunt) contra illud operati fuerunt, voluerint usum eorum reassumere; quia cum in reliquis Conventibus sit in suo vigore: tale privilegium; ob communicationem quâ omnia & singula privilegia cum illis participant, illis quando voluerint, poterit adhuc prædictum privilegium suffragari. *Miran datom. 2. quæst. 48. art. 15. Bruno 2. part. tract. 8. cap. 2. propos. 1. prope finem. Rodriguez tom. 1. quæst. 8. art. 2. & tom. 3. quæst. 51. art. 5. Suarez de legib. lib. 8. cap. 35. num. 20. Abbas Felinus, & Hieronym. Rodrig. apud Lezan. tom. 5. in Mari Magn. Carmelitar. num. 351.*

Privilegia exi-
mentia
Regula-
res à so-
lutione
quartæ
funeralis

229. Igitur hoc indultum concesserunt Gregorius XI. Martinus V. & quidem iste Sixtus IV. cum derogatione Clementinæ *Dudum*, Minoribus, & Prædicatoribus. Insuper ipse Sixtus IV. apud *Confectium pagina 66.* pro curatis cogentibus Regulares ad eam solvendum imposuit pœnam

excommunicationis, & privationis suorum Beneficiorum, & aliorum, cum inhabilitate ad eadem, & alia in posterum obtinenda. Julius item II. & Julius III. idem concesserunt pro Minoribus, & Eugenius IV. pro Benedictinis S. Justinæ, ut refert Rodriguez in *Bullar. Bulla 12. Tambor. tom. 1. disputat. 15. quæst. 17. num. 6.* ubi etiam aliud refert Julij II. pro Congregatione Vallisumbrosæ, idem quoque concessit pro Minoribus Leo X. Bulla, quæ incipit: *Exponi nobis*, & Alexander VI. Bulla, quæ incipit: *Sacra Religioni*, necnon Paulus IV. *Ex Clementi*, cum revocatione Clementinæ *Dudum*, §. Quæ omnia intelliguntur, cum temperamento posito à Tridentino *sess. 25. cap. 13.* de quo diximus, *num. 224.* nimirum, quod Monasteria fundata ante Tridentinum, quæ per quadraginta annos ante illud solita erant solvere, non obstantibus dictis privilegiis illam solvere in posterum teneantur. Illa verò, quæ vel ante quadraginta annos non solvebant, vel citra quadraginta annos fundata sunt, minimè solvere teneantur, uti ex declaratione Pij quinti, & S. Congregationis, & communi Doctorum placitis ibidem explicuimus.

230. Quid autem solvendum sit pro quarta funerali ab his, qui ex consuetudine, contractu, aliove modo illam solvere tenentur, est non modica inter Doctores dissensio. Dicemus quid ex jure & quid ex privilegijs habeatur; supponendo, quod semper in hac parte standum est consuetudini, ratione cujus in aliquibus plus, in alijs minus solvi consuevit.

Cl-

Clement. Dudum, & extravag. comm. super cathedram, de sepult. hæc circa solvenda ratione portionis funeralis disponunt Pontifices: Ut dictorum Ordinum Fratres de obventionibus omnibus tam funeralibus, quam quibuscumque relictis, ad quoscumque usus, etiam si Canonica portio dari non consueverit, Parochialibus Sacerdotibus, & Ecclesiarum Rectoribus, seu Curatis largiri integre teneantur. Et explicans Benedictus XI. in Extravag. 1. de privilegiis, quid nomine funeralium intelligatur, dicit: Funeralia intelliguntur hoc casu, quæ cum funere deferuntur: de Candelis vero, quas Fratres portant, portio non petatur. Et hoc ultimum statuit etiam Sixtus IV. in Marti magno Prædicatorum: Neque in aliquo casu (inquit Pontifex) de candelis, quæ ad manus fratribus dantur, quarta aliqua quomodolibet detrahatur. Lezana tom. 1. part. 2. cap. 1. num. 48. Barbosa de jure Ecclesiast. lib. 3. cap. 24. num. 39. Garcia in Politic. regular. tom. 1. tractatu 8. difficult. 3. punct. 2. num. 2.

Quid ex privilegiis solvendum sit ratione quartæ funeralis.

231. Ex privilegiis autem hæc limitata sunt. Nam Sixtus IV. in Bulla Dum attenda, quæ est in mare magnum Carmelitarum, hæc dicit: Et si forte per nos aut Sedem Apostolicam de pie legatis, dispositis, vel relictis decima, vel alia portio, seu quarta alteri pie, vel non pie causa ex quavis causa hæcenus concessa foret, vel in posterum concedi, aut solvi, aut dari contigerit, fratres prædictos, ac eorum domos, ac ejus legata, & relictæ, aut alias in eorum favorem disposita in concessione, & mandatis hujusmodi, decernimus non includi, nisi de ipsis fratribus, & præfati decreto, & voluntate no-

stra specifica mentio fiat. Et Joannes XXII. Nicolaus V. Eugenius IV. & Clemens VIII. pro nobis Discalceatis Carmelitis concessere non teneri illam reddere portionem, de his, quæ relinquuntur à fidelibus pro ornamentis, missis, anniversariis, pro cultu divino, vestitu, ac victu Fratrum; quod communiter dicitur non teneri quidquam solvere ex his, quæ relinquuntur ad usus privilegiatos. Quod etiam concessit Sixtus IV. bull. 14. pro Minoribus, & bulla 33. pro Prædicatoribus; quod non teneantur solvere decimam de missis, candelis, quæ dantur in manibus Religiosorum, aut de aliis relictis pro ornamentis, libris, & aliis. Joannes à Cruce lib. 2. cap. 9. dub. 5. conclus. 3. Miranda tom. 2. quest. 48. art. 2. Garcia num. 3. Sed ubi hoc clarius habetur, est in bulla Pij V. Etsi Mendicantium multoties citata, ubi sic dicitur: & ubi solvi consuevit, id tantum cera, & aliorum, quæ in aliquibus partibus deferre contigerit tempore, quo defunctorum corpora ad sepulturam deferuntur; non autem de Missis, seu legatis, vel aliis, fratribus ipsis, seu monialibus hujusmodi relictis, aut alias quomodolibet donatis solvi debet: sicque intelligi decretum Concilij Tridentini quoad quartam hujusmodi solvendam debere decernimus; neque ad quartam, seu aliam partem omnium eorum, quæ etiam pro ornamento Ecclesie, palliorum, planetarum, cortinarum, & pannorum, & aliorum, quæ dictis Ecclesiis relinqui, vel dari contigerit, etiam si pro victu fratrum, aut alias relinquuntur, aliquid contribuere teneantur. Similia verba habentur in alia bulla ejusdem

dem Pij V. *Ad hoc nos Deus*, quam supra retulimus, & ita in praxi debere observari communiter tenent Doctores. Covar. *ad cap. ultim. de testam. in 6.* Garcia *num. 3.* Azor. *part. 2. lib. 9. cap. 14. quest. 13.* Lezana *verb. quarta funeralis, num. 7.* Bordon. *tom. 3. resol. 51. num. 22.* Sylvester *verbo canonica portio, sine.* Uterque Rodriguez Manuel. *tom. 3. qq regul. quest. 43. art. 1.* Hieronym. *resol. 18. num. 3.* Portel. *in respon. mor. part. 2. casu 12. num. 2.* Villalob. *tract. 31. diff. 7. num. 8.* Barbosa *supra cap. 24. num. 36.* Crux *lib. 2. cap. 9. dub. 5. conclus. 3.* Pellizzar. *tract. 8. cap. 5. sect. 4. num. 160.* Et alij qui afferunt plures declarationes Cardinalium, plures in diversis tribunalibus sententias, plures circa hoc in favorem regularium Rotæ decisiones, quæ videri poterunt in Diana *p. 7. in fine inter decis. Rota.*

Solum ex his quæ funus comitantur

232. Quare juxta superius dicta, ac secundum concessionem Pontificum, declarationes S. Congregationis, Rotæ decisiones, & communem Doctorum sententiam, quando sol-

vere tenentur regulares quartam, non debet esse nec de legatis, missis, anniversariis, &c. sed de his solum, quæ funus comitantur; ob idque quarta funeralis dicitur, ut de vino, tritico, pane, cereis, quæ corpus comitantur, vel circa illud in tumulo apponuntur, vel de his, quæ circa crucem, aut cadaver deferri solent, & de his quæ offeruntur, dum corpus in Ecclesia tumulatur. Sed circa hoc consuetudo, ut diximus est observanda, si sit rationabiliter introducta. § Sed nota, quod quando defunctus, qui eligit sepulturam apud regulares, legavit aliquid Ecclesie parochiali, in qua sepeliendus erat; censetur illo legato satisfacere velle parochie, ejusque Curatis ob ea, quæ ipsis ratione quartæ funeralis debebantur. Unde in eo casu non teneri quidquam ex relictis monasterio, ratione quartæ funeralis, detrahere, etiam qui quartam solvere tenentur; docent Lezana *sup. n. 10.* Bordon. *n. 36.* & alij quos refert Barbof. *tom. 2. de jure Eccles. lib. 3. c. 24. n. 18.*

